

6. søndag efter trinitatis

For jeg siger jer: Hvis jeres retfærdighed ikke langt overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. I har hørt, at der er sagt til de gamle: ›Du må ikke begå drab,‹ og: ›Den, der begår drab, skal kendes skyldig af domstolen.‹ Men jeg siger jer: Enhver, som bliver vred på sin broder, skal kendes skyldig af domstolen; den, der siger: Raka! til sin broder, skal kendes skyldig af Det store Råd; den, der siger: Tåbe! skal dømmes til Helvedes ild. Når du derfor bringer din gave til alteret og dér kommer i tanker om, at din broder har noget mod dig, så lad din gave blive ved alteret og gå først hen og forlig dig med din broder; så kan du komme og bringe din gave. Skynd dig at blive enig med din modpart, mens du er på vej sammen med ham, så din modpart ikke overgiver dig til dommeren og dommeren igen til fangevogteren, og du kastes i fængsel. Sandelig siger jeg dig: Du slipper ikke ud derfra, før du har betalt den sidste øre.

Matt. 5,20-26

Mere retfærdig end selv farisæerne

MOGENS G JENSEN

Tanken

Jesus siger: 'Hvis jeres retfærdighed ikke langt overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.' Så er baren ellers sat! Jesus siger ikke, at vi skal ligne de skriftkloge og farisæerne. Nej, vi skal overgå dem i retfærdighed, ellers er der ingen plads til os i Himmeriget. Og så giver han to eksempler på, hvordan en sådan retfærdighed ser ud. Det rækker ikke at afstå fra at slå ihjel fysisk, men også det blot at blive vred på et andet menneske gør os skyldige. Og det andet eksempel: Hvis du kommer i tanke om en anden, du har et uforløst forhold til, mens du er på vej i kirke, så drop din kirkegang, og forlig dig med den anden først. Ordet 'Raka' betyder 'tomhjernet', og ordet tom er for en jøde noget af det værste, man kunne sige om et andet menneske.

Troen

Underligt nok er det en udbredt opfattelse blandt nogle teologer i dag, at kristendommen ikke rummer en bestemt moral og etik. Men ser vi på Jesu liv, var det moralsk helt i top, og hans undervisning giver bestemt ikke det indtryk, at man kan leve, som man vil. Han gør fx ikke op med buddet om ikke at slå

ihjel. Tvært imod handler det om både håndens og hjertets renhed. Farisæerne havde opbygget et sæt af en lang række underbud til de enkelte af de ti bud. Fx så havde man vedtaget, at ingen måtte gå mere end 1000 skridt på en sabbat. Det kunne være svært at overholde for den almindelige jøde. Men det var på igen måde umuligt. Med lidt snilde og kreativitet lod sabbatsbuddet sig overholde. Ved således at konkretisere de forskellige bud, fik man down-sized de enkelte bud til overkommelige størrelser.

Jesu ord i dag er som et bjerg, der tårner sig op foran os. Enten går man uden om kravene, eller også bestiger man bjerget. Der er ingen smutveje. Ordene her er sagt i forbindelse med Jesu store prædiken, bedre kendt som bjergprædiken. Her udfolder Jesus, hvordan det nye liv leves i Guds rige. Her hersker 100% kærlighed, retfærdighed, barmhjertighed og sandhed. Jesus viser os, hvordan en kristen lever i Guds rige. Han mener, hvad han siger: 'Hvis jeres retfærdighed ikke langt overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. Her duer det ikke at hævde, at disse ord kun er et spejl, vi kan spejle os selv i, for at vi kan erkende vores skyld. Det kan vi selvfølgelig også bruge bjergprædiken til, men jeg tror ikke, at det er det hele, der er at sige. Nej, Jesus mener det virkelig alvorligt, når han siger, at vores retfærdighed skal overgå selv de mest fromme menneskers retfærdighed, nemlig farisæerne og de skriftkloge.

Men hvordan er det overhovedet muligt? Når vi ser ind i vores eget dyb og sammenrod af handlinger, tanker og motiver, hvordan kan det så ske, at min retfærdighed overgår selv farisæernes retfærdighed? Med en god portion anstrengelse, kan vi vel nok hamle op med farisæernes hjemmelavede tilføjelser til de enkelte bud. Men lige så snart vi kommer til de hemmelige tanker, falder vi igennem. Tanker er ikke toldfrie, som nogen siger. Vi skal bedømmes ikke bare på vore handlinger, men også på vores tanker. Og når vi så kommer til motiverne bag vore handlinger og tanker, ja, så dumper vi alle med et brag. Jeg forstår ikke de mennesker, der for åben skærm kan sige, at de intet fortryder i deres liv, og at de intet ville gøre om, hvis de fik chancen for det. Når man ser tilbage på alle de valg og forspildte chancer, der ligger bag en? Nej, ethvert menneske, der bare nogenlunde er i kontakt med sit eget indre, kan kun sige: 'Åh, der er mange ting, jeg ville have sagt og gjort anderledes, hvis jeg kunne gøre det om. Der er så mange forspildte muligheder, jeg fortryder, så mange anledninger, jeg ikke benyttede mig af, da tiden var til det.'

Hvad gør vi så med Jesu ord om, at ingen af os kommer ind i Himmeriget, hvis ikke vores retfærdighed overgår farisæernes? Her skulle vi egentlige have haft vers 17 med, hvor Jesus siger: 'Tro ikke, at jeg er kommet for at nedbryde

loven eller profeterne. Jeg er ikke kommet for at nedbryde, men for at opfylde.' Jesu opfyldelse af loven er altså svaret på, hvordan vores retfærdighed kommer til at overgå farisæernes. Det er hans handlinger, der er fuldkomne og ikke vores. Hans gerninger tilregnes os, og selv om det er ham, der opfylder loven og gør de handlinger, som den kræver, så tilregnes de handlinger os for Jesu Kristi skyld. Vores egen retfærdighed sikrer os ingen plads i Guds rige. Men han tilskriver os sin retfærdighed, og den rækker til langt mere end en plads i Guds rige.

Når et menneske er blevet tilregnet Jesu retfærdighed, så gælder det, som apostlen Paulus skriver til de kristne i Rom: 'Men nu er vi løst fra loven og er døde fra det, vi før var fanget i, så at vi er tjenere i Åndens nye liv, og ikke i bogstavens gamle.' Rom. 7,6. I Helligåndens kraftfelt er det muligt for disciple at leve det nye discipelliv, som gælder for livet i Guds rige.

Udfordringen

Hvordan ser det ud med din retfærdighed?